

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2019/20:18

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 13 december

§ 1 Val av andre vice ordförande

EU-nämnden valde ny andre vice ordförande.
Inga uppteckningar gjordes.
Se protokoll 2019/20:18.

§ 2 Miljö

Statssekreterare Eva Svedling

Statssekreterare Gunvor G Ericson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 4 oktober 2019

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 19 december 2019

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkomna hit, statssekreterare Eva Svedling och statssekreterare Gunvor G Ericson med medarbetare!

Vi börjar som vanligt med återrapporten, om det finns något att säga om den.

Anf. 2 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON:

En skriftlig återrapport har skickats ut, så jag hänvisar till den. Om ni har några frågor får ni återkomma.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag ser inga frågor. Vi tackar för informationen.

Då går vi in på rådsdagordningen inför mötet i rådet den 19 december. Då är det punkt 3, Slutsatser om den globala ramen för biologisk mångfald efter 2020.

Anf. 4 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON:

Regeringen välkomnar förslaget till rådsslutsatser om biologisk mångfald. Tillståndet för världens biologiska mångfald och ekosystemtjänster beskrivs som allvarligt, på sina håll mycket allvarligt. Fler arter än någonsin i mänsklighetens historia hotas av utrotning, och många ekosystem förändras i snabb takt.

Regeringen välkomnar också den nya kommissionens intention att inom kort presentera en strategi för biologisk mångfald efter 2020, som en del av Ursula von der Leyens gröna giv. Målen i strategin bör vara ambitiösa och samtidigt realistiska. EU kan med en ny strategi visa andra länder att unionen är redo att vidta de åtgärder som skyddar vår natur och hejdar förlusten av biologisk mångfald och dess ekosystemtjänster.

Regeringen stöder också rådsslutsatserna i att naturbaserade lösningar är ett sätt att skydda biologisk mångfald och samtidigt bekämpa klimatförändringar, förbättra folkhälsan och skapa hållbara samhällen.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till nästa punkt på rådsdagordningen. Det är punkt 4, EU:s miljö- och klimatpolitik under den nya valperioden.

Anf. 6 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON:

Även här är det mycket glädjande att nyttillträdde kommissionsordföranden Ursula von der Leyen tydligt har signalerat att miljö och klimat står högt på kommissionens dagordning och att kommissionen har tagit initiativ till en grön giv för Europa.

Det är nu avgörande att den höga ambitionen omsätts i konkret politik och förslag från kommissionen. Ett viktigt steg i kommissionens fortsatta arbete bör vara ett förslag om ett åttonde miljöhandlingsprogram i EU. Det är också av vikt att EU:s miljö- och klimatpolitik bidrar till genomförandet av Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

I diskussionen på miljørådsmötet avser regeringen att särskilt lyfta fram prioriteringar inom klimat, cirkulär ekonomi, hälsa, miljö och biologisk mångfald.

Anf. 7 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen!

Vi hade en avvikande mening i går i miljö- och jordbruksutskottet som vi står fast vid, som utgick från att vi vill bibehålla 2030-målet som det är nu samt att vi tycker att regeringen även ska vara offensiv i diskussioner rörande tullar. Där tycker vi att Sverige ska påpeka den traditionella svenska linjen rörande vikten av att verka för frihandel.

Anf. 8 Statssekreterare EVA SVEDLING:

Då vill jag bara klargöra det som också klargjordes i miljö- och jordbruksutskottet i går: Vi har redan en förankrad position vad gäller 2030 om minus 55. Avseende tullar får vi återkomma, för vi har ännu inte i detalj analyserat det förslaget. Det är inte heller någonting som ligger på bordet i detalj.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Nej, det är svårt att analysera ett förslag som ännu inte finns – så är det.

Anf. 10 JENS HOLM (V):

Jag kan bara påminna om att vi tycker att det är bra att Sverige driver på för högre målsättningar, men vi i Vänsterpartiet vill ha högre målsättningar än minus 55. Vi tycker att EU måste minska sina utsläpp med 70 procent till 2030.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Då tänkte jag sammanfatta med att konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor, om det finns något att säga där.

Anf. 12 Statssekreterare GUNVOR GERICSON:

Ja, jag vill gärna lyfta två övriga frågor – både punkt 5 och punkt 6.

I punkt 5 handlar det om en presentation av Uneps prioriteringar av Uneps exekutiva direktör. På miljørådet den 19 december kommer alltså Inger Andersen att presentera övergripande prioriteringar för organisationen.

Regeringen föreslås framföra vid rådsmötet att Sverige uppskattar Unep som en viktig organisation för att driva det normativa globala miljöarbetet. Och Sverige har ett stort engagemang i Uneps arbete, som en av de största givarna till Uneps verksamhet.

Regeringens prioriteringar i den nya organisationsstrategin för Unep 2020–2023 understryker bland annat vikten av att Unep tar en tydligare roll i det globala genomförandet av miljödimensionen av Agenda 2030 i FN-systemet.

Regeringens prioriteringar för den nya strategin 2020–2023 kommer bland annat att vara att Unep bör stärka sin roll i den globala FN-arkitekturen i genomförandet av Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen samt genomförandet av FN:s utvecklingsreform.

Regeringens prioriteringar faller under fyra sakområden: klimat och luft, kemikalier och avfall, biologisk mångfald samt hav, vatten och kust. Bland annat avser regeringen att lyfta fram Uneps viktiga roll i att ta fram globala lösningar för att motverka plast och mikroplaster i den marina miljön.

År 2022 är det 50 år sedan världens länder träffades i Stockholm för att delta i den första FN-konferensen om miljö. Vid det mötet fattades också beslutet om bildandet av Unep. På miljørådet bör Sverige informera om den tidigare uttryckta viljan och beredskapen att stå värd för ett globalt högnivåmöte för att uppmärksamma konferensen Stockholm + 50.

Regeringen informerade miljö- och jordbruksutskottet samt utrikesutskottet om detta den 28 november.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som att ni tror att det kommer att bli en diskussion på denna punkt. Då tänkte jag sammanfatta det som att det ska vara en diskussion. Jag tackar alltså inte bara för informationen utan konstaterar också att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Finns det någonting mer att säga om dagordningspunkt 5, Övriga frågor?

Anf. 14 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON:

Det är dagordningspunkt 6 jag vill återkomma till under övriga frågor.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag har inte ens någon dagordningspunkt 6.

Anf. 16 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON:

Det är jag som har en egen numrering, men det handlar om ytterligare en övrig fråga som regeringen avser att ta upp. Det är en informationspunkt från ett antal medlemsstater. Det är en ny övrig fråga om PFAS som har lagts till på dagordningen. Det är Nederländerna med stöd från Sverige, Danmark och Luxemburg som har tagit initiativ till att vid rådsmötet uppmärksamma behovet av att vidta åtgärder för PFAS och informera rådet och kommissionen om att vi tänker ta fram förslag till restriktioner för alla användningsområden.

Högfluorerade ämnen, så kallade PFAS, är en prioriterad fråga för regeringen. Jag ser mycket allvarligt på spridningen av PFAS i vår miljö. Höga halter av PFAS har hittats i mark och vatten i Sverige. Även dricksvattentäkter har på flera platser förorenats av PFAS.

Dessa problem har vi gemensamt med andra EU-länder. Och detta innebär höga kostnader för sanering och rening av dricksvatten. Vi

behöver arbeta tillsammans och ta ett gemensamt helhetsgrepp för hela denna grupp av problemämnen, som i dag omfattar ca 4 700 ämnen.

Vi har förresten också ett förslag med bred begränsning som ligger under Reach. Det ligger helt i linje med den EU-strategi för PFAS som Sverige har tagit fram tillsammans med ett antal medlemsstater och som planeras att skickas till kommissionen före jul.

Det är viktigt att vi jobbar med förbud på EU-nivå och även på global nivå, eftersom vi importerar många av de varor som innehåller PFAS.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag även här att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Därmed är vi redan klara. Tack så mycket! Trevlig helg och juledighet, när den väl kommer!

Anf. 18 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON:

Tack så mycket! Jag önskar er en trevlig och trivsamt jul.

2019/20:18
13 december

§ 3 Jordbruk och fiske
Statssekreterare Per Callenberg
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 18 november 2019
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 16–17 december 2019

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, statssekreterare Per Callenberg med medarbetare! Vi börjar som vanligt med återrapporten.

Anf. 20 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Den informationen har gått ut skriftligt, men jag är förstås beredd att svara på frågor om ni har sådana.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den informationen.

Vi går in på rådsdagordningen inför mötet i rådet den 16–17 december och punkten 3, Rådets förordning om TAC:er och kvoter i Atlanten och Nordsjön 2020.

Anf. 22 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Förslaget handlar om fastställande av fiskemöjligheter i EU:s vatten i Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt, Atlanten och Medelhavet. Förslaget omfattar också EU:s fiskemöjligheter på internationellt vatten och i olika tredjeländer som EU har avtal med. Det är ett omfattande förslag som innehåller runt 186 fiskbestånd som är indelade i ännu fler kvoter.

Kommissionens förslag följer de målsättningar och principer som finns i den gemensamma fiskeripolitiken och som kommissionen har presenterat i sitt årliga policymeddelande. Det innebär bland annat att fiskemöjligheter ska fastställas i enlighet med vad som är maximal hållbar avkastning, MSY, och att EU:s fleråriga plan för vissa djuplevande bestånd i Nordsjön och västliga vatten ska tillämpas.

För de bestånd som saknar vetenskaplig rådgivning om maximal hållbar avkastning föreslår kommissionen nivåer baserade på vetenskaplig rådgivning om trender för dessa bestånd. För vissa fiskemöjligheter har den vetenskapliga rådgivningen inneburit att inget uttag bör ske. Det gäller bland annat för torsk och vitling i Keltiska sjön och för torsken i Kattegatt. För de här bestånden har kommissionen föreslagit förbud mot riktat fiske samt väldigt låga bifångstkvoter som motsvarar mängden bifångster som är oundvikliga.

För ett antal fiskemöjligheter föreslås också ytterligare åtgärder utöver fångstbegränsningar som anses nödvändiga för att minska fiskedödighet, till exempel stängningsperioder, införande av selektiva redskap och utökad kontroll. För fartyg som har tilldelning av torsk i Kattegatt föreslås antingen observatörer ombord eller kameraövervakning.

Under hösten har det också pågått olika förhandlingar mellan EU och tredjeländer som Norge, Grönland och Färöarna. Dessa fiskemöjligheter

har hittills saknats i förslaget. Förordningen kommer därför att kompletteras med resultatet av de förhandlingarna när de är klara.

EU och Norge har dessvärre efter två veckors förhandlingar inte enats om fiskemöjligheter för 2020. Därför görs ytterligare försök att komma överens. Förhandlingarna pågår i dag och i morgon. Den utestående frågan rör fångstnivå för torsk i Nordsjön. Där vill EU fastställa en kvot enligt MSY som innebär en sänkning med 61 procent, medan Norge anser att detta är en för drastisk minskning. De vill därför ha en mer gradvis anpassning till MSY-nivån.

Det har vid enstaka tillfällen inträffat att EU och Norge inte har lyckats enas om fiskemöjligheter för gemensamma bestånd i tid till årsskiftet, vilket har resulterat i att parterna har fastställt tillfälliga unilaterala kvoter innan förhandlingarna har fortsatt i januari.

Regeringen stöder kommissionens fortsatta försök att sätta press på Norge om att gå med på fiskemöjligheter i enlighet med MSY. På grund av det osäkra förhandlingsläget vad gäller brexit vore det mycket olyckligt om EU och Norge inte skulle hinna bli eniga om ett avtal före årets slut. Många av de svenska fiskemöjligheterna i Nordsjön och Skagerrak omfattas också av avtal mellan EU och Norge.

Regeringen är generellt positiv till de förslag som kommissionen har presenterat hittills och som syftar till att uppfylla målen i den gemensamma fiskeripolitiken. Med det sagt vill jag vara tydlig med att flera av fiskemöjligheterna i kommissionens förslag kommer att bli föremål för förhandling på själva rådmötet. Liksom förra året vill ett flertal medlemsstater ha en mer gradvis anpassning av kvoterna, framför allt i de fall där större förändringar föreslås. Flera länder ifrågasätter också tolkningen av den vetenskapliga rådgivningen om MSY. Det finns också ett motstånd mot införande av ytterligare kontrollåtgärder.

Besluten om fiskemöjligheterna tas i ett och samma paket, med kvalificerad majoritet, vilket innebär att det inte är möjligt att besluta om enskilda kvoter för sig. Som förhandlingarna ser ut nu är det oklart om kommissionens förslag i nuvarande form kommer att få kvalificerad majoritet.

Regeringen har för avsikt att vid rådmötet verka för en slutlig överenskommelse som så långt som möjligt uppfyller målen i den gemensamma fiskeripolitiken. Det innebär att fiskemöjligheterna ska fastställas i enlighet med maximal hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten.

Regeringen stöder kommissionens strävan att uppfylla denna målsättning också för bestånd som delas med tredjeländer som Norge. Regeringen anser generellt att en stor obalans mellan fiskemöjligheter som naturligt förekommer i samma fångst bör undvikas samt att associerade åtgärder som tekniska regleringar är viktiga i syfte att undvika oönskade bifångster eller för att minska fiskeridödlighet.

Regeringen stöder att kameraövervakning kan införas som ett alternativ till tekniska regleringar. Ett förtydligande kring detta har gjorts i den svenska ståndpunkten efter överläggning i miljö- och jordbruksutskottet i går.

Anf. 23 JOHN WIDEGREN (M):

Tack, statssekreteraren, för en fyllig standpunkt!

Jag har bara en liten kontrollfråga. Om man nu inte når den här uppgörelsen och inte kan hitta en kvalificerad majoritet, vad händer? Fortgår allting som vanligt i det läget? Kommer man att ta initiativ till att starta en ny förhandling, eller kommer det bara att rulla på över året?

Anf. 24 JENS HOLM (V):

Först har jag en fråga om det som nämns om kameraövervakning. Jag vet inte om den justering av texten som har gjorts tillför så mycket, men nu finns den där. Jag vill minnas att vi under den tidigare mandatperioden hade ett enigt miljö- och jordbruksutskott som ställde sig bakom försök med det som vi kallade kamerakontroll av landad fisk. Jag tyckte att det var välfunnet att kalla det just kamerakontroll i stället för kameraövervakning, då kameraövervakning implicerar att det är en generell övervakning av hela besättningen och annat. Om man har kamerakontroll är det selektivt på den fisk som landas, och det är vad som egentligen avses.

Detta är alltså bara ett medskick: Ibland kan orden vara viktiga, och jag tror att de är det i just det här fallet. Det blir mycket onödig oro etcetera där ute bland dem som fiskar.

Sedan har jag några frågor om ålfiske. Jag undrar om regeringen anser att de begränsningar som har gjorts har varit tillräckliga och effektiva. Såvitt jag vet skulle det göras en utvärdering av den stängningsperiod som man beslutat om tidigare, och jag undrar om det har gjorts. Vi från Vänsterpartiet är oroliga för att medlemsländerna, eftersom de själva kan bestämma perioderna, kan stänga fisket på tider då det egentligen inte bedrivs så mycket fiske och sedan fortsätta att ta upp ål ändå.

Slutligen vill jag veta om det finns någon ålförvaltningsplan nu. Ska inte det tas fram?

Anf. 25 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! När det gäller Johns fråga om vad som händer om man inte når en överenskommelse vill jag säga att vi ska vara där i två dagar och arbeta med frågorna, så jag är rätt övertygad om att vi kommer att nå en överenskommelse. Frågan om det tekniska som sker om man inte gör det lämnar jag över till Björn.

Anf. 26 Kanslirådet BJÖRN ÅSGÅRD:

Som statssekreteraren säger är det en förhandling som tar vid. Inriktningen är att om inte kommissionens förslag går igenom så som det har lagts gör man justeringar vid mötet och söker nå en majoritet för de justeringarna, naturligtvis inklusive kommissionen. Det är det allra vanligaste. Man brukar kunna nå en överenskommelse med justeringar.

Anf. 27 Statssekreterare PER CALLENBERG:

När det gäller kameraövervakning och kontroll var det ungefär längs de linjerna vi hade en diskussion i utskottet. Då fick vi in ett bra förtydligande, tycker jag, som just förtydligar att det inte ska vara övervakning av någonting annat än just vad man har fiskat. Därmed är jag

nöjd med skrivningarna som de är. Det är dock en viktig sak du betonar, just att det inte ska handla om någon typ av integritetskränkande övervakning.

2019/20:18
13 december

När det gäller själva ålfisket har vi till att börja med ålfiskeplanen, och den finns. Den är under utvärdering just nu. Det är viktigt att veta att den ligger i botten. Sedan är tremånadersstoppet ett tillägg till den, och det tillägget är ännu inte utvärderat. Vi är glada över att det tillägget kom till och att det blev ett paneuropeiskt tillägg, och det kommer också att utvärderas så småningom. Denna utvärdering är det dock för tidigt att göra.

Det gäller att hålla isär dessa två – dels själva förvaltningsplanen, dels tillägget. Förvaltningsplanen är under utvärdering just nu.

Anf. 28 JENS HOLM (V):

Jag vill hänvisa till vår avvikande mening från miljö- och jordbruksutskottet avseende ålen. Vi tycker inte att fredningsperioderna fungerar tillfredsställande och vill ha ett tydligt reduktionsmål för ålen så att det blir tydligt att fisket måste bringas ned till ett absolut minimum. Där ställer vi oss på den linje som Ices har presenterat.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med avvikande mening anmäld från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Förordning om ändring av förordningar vad gäller torsk i östra Östersjön.

Anf. 30 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Den här agendapunkten är en beslutspunkt på rådsmötet och avser ändring av vissa delar av Östersjöplanen och EU:s havs- och fiskerifond för 2014–2020.

Som vi redan informerat nämnden om skriftligt är regeringens övergripande målsättning att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Vi anser därför att fiske- och vattenbruksverksamheterna ska vara miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningsmässigt hänseende och att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen som en del i ett hållbart livsmedelssystem. Det här var vår övergripande målsättning när fiskerimöjligheterna i Östersjön för 2020 fastställdes i oktober, och det är regeringens målsättning i den här frågan också.

Innan jag går in på det förslag som rådet nu ska ta ställning till på rådsmötet och regeringens förslag till ståndpunkt vill jag kort erinra om bakgrunden till varför kommissionen presenterat förslaget. Detta förklarar också varför behandlingen av förslaget i rådet går så snabbt.

Internationella havsforskningsrådets vetenskapliga rådgivning för bestånden i Östersjön för 2020 presenterades i maj 2019. I och med den östliga torskens beståndssituation införde kommissionen nödatgärder sommaren 2019. Grundat på den vetenskapliga rådgivningen beslutade rådet sedan i oktober om väsentligt sänkta fiskemöjligheter för i princip alla bestånd för 2020, men framför allt avseende östlig torsk, västlig torsk och västlig sill.

Den här överenskommelsen väntas leda till negativa effekter för fiskenäring, fiskberedningsföretag och kustsamhällen i alla länder kring Östersjön, även i Sverige. Det är givetvis väldigt negativt för dem som drabbas. De kommer i en svår situation. Överenskommelsen kommer i vissa länder också att leda till överkapacitet i de flottor som hittills fiskat östlig torsk, men även i de flottor som fiskar eller har fiskat västlig torsk och västlig sill. Om inte snabba åtgärder vidtas redan under 2020 finns risk att den här överkapaciteten förs över till andra fisken och därigenom påverkar hållbarheten men även ökar de socioekonomiska effekterna för dem som i dag är beroende av fisket. Det är mot den här bakgrunden som kommissionen skyndsamt har presenterat det förslag som rådet nu ska ta ställning till.

Sverige stod bakom överenskommelsen i oktober och välkomnar att kommissionen och rådet så snabbt följer upp det som man då ställde sig bakom i syfte att hantera effekterna av beslutet. Regeringen stöder åtgärder som bidrar till att uppnå balans mellan fiskeflottans kapacitet och tillgängliga fiskeresurser. Vi stöder därför målsättningen med förslaget om att via stödåtgärder uppnå balans mellan kapacitet och fiskeresurser, både i syfte att uppnå ett långsiktigt hållbart fiske och för att mildra de socioekonomiska effekterna av de omfattande fiskerestriktioner som beslutades. Det här är även aspekter som har förtydligats i den svenska ståndpunkten sedan överläggningen i miljö- och jordbruksutskottet i går.

Det finländska ordförandeskapet har under november och december arbetat fram en kompromiss. Kompromissförslaget innebär, helt i linje med det politiska gemensamma uttalande som Östersjöländerna och kommissionen ställde sig bakom, en utvidgning av möjligheterna för skrotningsstöd till att även omfatta de fartyg som fiskat västlig torsk och västlig sill. Från början handlade förslaget bara om östlig torsk. Kompromissförslaget är även väsentligt förenklat. Flera av de föreslagna åtgärderna gällande kontroll och datainsamling har strukits, då en majoritet av medlemsstaterna har ifrågasatt att de skulle vara ändamålsenliga, proportionerliga och kostnadseffektiva jämfört med nuvarande regelverk. Kommissionen har inte kunnat visa på motsatsen.

Regeringens bedömning är att det finländska kompromissarbetet ligger inom ramen för målsättningen med förslaget – att uppnå balans mellan fiskeflottans kapacitet och tillgängliga fiskeresurser. Regeringen kommer att verka för att regeringens övergripande prioriteringar återspeglas i den slutliga kompromissen.

Anf. 31 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Ordförande! Som jag nämnde på utskottet i går hoppas jag att det inte bara blir fina ord på ett papper utan att det faktiskt blir stödåtgärder värda namnet. Fiskare får ju inte a-kassa när det är stillestånd på grund av fiskestopp, utan bara när det är storm eller när isläget är svårt.

I går nämnde jag också ett exempel som jag även vill nämna för EU-nämndens ledamöter. En fiskare i Blekinge som har hållit på och fiskat i 46 år har fått stilleståndsersättning från slutet av juli och fram till årsskiftet. Han har fått 8 914 kronor, vilket innebär 48 kronor per dag. Det är inte så mycket att hurra för när man har så pass dyr utrustning som våra fiskare har.

Det är väldigt bra att vi har förtydligat ståndpunkten när det gäller att lindra för dem som drabbas ekonomiskt. Men det är verkligen viktigt att ni trycker på. Om det sedan skulle visa sig att vi inte får nog med stödåtgärder från EU, kan det då möjligtvis vara så att vi från svensk sida på något vis kan gå in och hjälpa våra fiskare, om det nu är för omställning eller för en kortare period?

Anf. 32 ANNIKA QARLSSON (C):

Jag tackar så mycket för föredragningen och för tillägget på den punkt som Kjell-Arne beskriver. Jag skulle gärna vilja höra lite mer om detta. På vilket sätt kommer regeringen att agera för att de socioekonomiska aspekterna ska beaktas? På vilket sätt kommer det att göra skillnad för de fiskare som nu får stillestånd på grund av detta?

Anf. 33 JENS HOLM (V):

Vi i Vänsterpartiet är egentligen motståndare till hela den här Fiskerifonden, men nu finns den på plats. Jag tycker att det som man har redogjort för här visar på de stora risker som finns när man ska gå ut med stora subventioner. Det finns en uppenbar risk att man betalar ut pengar som sedan kommer att öka kapaciteten i en annan ände. Då har vi inte löst problemet alls, utan då har vi egentligen bara med hjälp av offentliga medel skapat ett nytt problem i en annan del. Jag skulle vilja veta lite tydligare exakt hur den svenska regeringen driver frågan, så att skrotningspengar inte kan användas för att investera i utökad kapacitet. Vi har sett tidigare att det är precis det som har skett. Hur ska det förhindras?

Anf. 34 Statssekreterare PER CALLENBERG:

När det gäller Kjell-Arnes fråga kan jag säga att det vi gör på det här mötet naturligtvis är att skapa förutsättningar för framtida beslut i medlemsstaterna. Det finns inte så mycket att säga i dag om vad regeringen eventuellt skulle kunna fatta för beslut framöver. Om det som ligger på bordet går igenom kommer det självklart att skapa möjligheter att fatta beslut både inom EHFF och för Sverige nationellt. Men det är förstås för tidigt att uttala sig om vad det skulle kunna bli.

När det gäller frågan om på vilket sätt vi driver att de socioekonomiska förutsättningarna ska vara så goda som möjligt för fiskarna är det värt att påminna om att det vi diskuterar på det här mötet rör just fiskerinäringen och fartygen. Det är inte en helhetsbild kring hela fiskberedningen och hela samhällen, utan det handlar just om fisket. Därför ligger fokus på det här mötet just på den skrotningspremie som är på bordet.

Det är ingen hemlighet att regeringen – med ståndpunkten förankrad i riksdagen – är skeptisk till skrotningspremier som sådana. Det som gör att vi den här gången ändå kan se att det finns skäl för en sådan är att den är så tydligt kopplad till en bestandsreducering och till fartyg som fiskar på just de bestånden. Då blir det en överkapacitet som är kopplad till dem.

Det som jag och vi kommer att hålla i på rådsmötet är just att det är väldigt tydligt begränsat till att det är de fartyg som fiskar där fiskresurserna minskar och inga andra som kan bli föremål för åtgärder. Det finns i EU-sammanhang alltid en risk att sådant här sprids och att man börjar prata om andra fartyg eller bestånd som kanske inte behöver de här åtgärderna. Det är den risken som vi kommer att hålla emot. Men så länge

som vi håller oss inom ramen och verkligen kan se kopplingen mellan bestandsreduktion och att det är de fartygen som försvinner tycker vi att det är rimligt både för EU och för svensk del.

Anf. 35 JENS HOLM (V):

Jag har en konkret fråga till angående det. Finns det några begränsningar för hur de pengar som betalas ut som skrotningspremier sedan får användas? Får de användas till fortsatta investeringar i fiskeriverksamhet?

Anf. 36 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Det är en bra fråga. Svaret på frågan är nej. Det är det som är hela poängen. Man ska försöka säkerställa att detta inte händer, utan att pengarna går till andra saker än reinvesteringar i flottan.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Reformpaketet för GJP efter 2020.

Anf. 38 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Vid rådmötet kommer ordförandeskapets framstegsrapport att diskuteras. Regeringen anser att det finländska ordförandeskapet har kommit långt med att förbättra förordningstexterna och att medlemsstaternas synpunkter har tagits in. Framstegsrapporten ger en rättvis bild av vilka framsteg som gjorts och vilka frågor som fortfarande är utestående i förhandlingarna. Regeringen bedömer att Sverige till stora delar kan stödja ordförandeskapets förslag till utformning av förordningstexterna. Det gäller även framstegen som gjorts gällande den gröna arkitekturen och grundvillkoren.

Ett område där det fortfarande återstår arbete är den nya genomförandemodellen, framför allt gällande utformningen av indikatorerna och hur uppföljningen av enhetsbelopp ska gå till för stöd som inte är areal- och djurbaserade. Det krävs vissa justeringar för att undvika en onödig administrativ börda, samtidigt som vi får en tillräckligt bra uppföljning av den gemensamma jordbrukspolitiken.

En viktig fråga även fortsättningsvis blir hur en högre miljö- och klimatambition ska uppnås. Regeringen anser därför att det även bör bli ett krav på att en del av pelare 1 ska öronmärkas. Ordförandeskapet presenterade vid novemberrådet ett förslag om att en gemensam procentandel av CAP:s båda pelare ska riktas mot miljö- och klimatrelaterade mål. Ordförandeskapet konstaterar i framstegsrapporten att förslaget fått ett brett stöd men att frågan om kvaliteten i åtgärderna behöver beaktas.

Regeringen delar slutsatsen att kvaliteten på miljö- och klimatåtgärderna är avgörande för om det här förslaget kan leda till att man uppnår en tillräckligt hög miljö- och klimatambition. Regeringen anser fortfarande att reformförslaget behöver bli tydligare när det gäller att produktionskopplade stöd endast bör tillåtas så länge som produktionen inte ökar. Dessutom anser regeringen att andelen kopplade stöd på EU-nivå bör sänkas. Regeringen saknar även förslag som leder till en ökad

ambition för djurvälstånd. Regeringen anser att det bör vara möjligt att ersätta lantbrukare för åtgärder på djurvälståndsområdet även i de fall åtgärderna är en del av nationell lagstiftning.

2019/20:18
13 december

Anf. 39 ANNIKA QARLSSON (C):

Jag tackar så mycket för föredragningen.

En ståndpunkt som vi har fört fram tidigare och som vi står fast vid är att det inte kan vara rimligt att det är Sveriges bönder som ska stå för notan för brexit.

Vi har inte riktigt tyckt att det är en realistisk eller hållbar position att säga att det ska sänkas. Nu verkar det som att det går i en annan riktning.

I övrigt tycker vi att själva politiken är bra. Den är i linje med vad vi tycker.

Det som jag skulle vilja fråga lite kring är öronmärkningen till klimat- och miljöåtgärder. Regeringen skriver att den ska vara "tillräckligt hög". Det är ju alltid ett spännande ordval. Jag skulle gärna vilja höra vad "tillräckligt hög" innebär. Och om det i stället skulle luta mot att det blir separata märkningar i pelarna, vad kommer regeringen att ha för målsättning där i så fall?

Sedan har jag en liten detaljfråga som är lite intressant ur ett svenskt perspektiv. Under marknadsorienteringen skriver man att förslaget är att näringsvärdet ska märkas på vinflaskan medan innehållsförteckningen ska kunna återges i elektronisk form. Då är frågan: Gäller det även socker, som i dag är undantaget innehållsförteckning, eller regleras det någon annanstans? Det är väl känt att vi har väldigt söta viner i Sverige, därav denna fråga.

Anf. 40 JOHN WIDEGREN (M):

Jag tackar statssekreteraren för en i dag lite kortare ståndpunkt.

På det stora hela är jag faktiskt också nöjd med vart det här är på väg, men det blir nu också viktigt att vi hela tiden markerar Sverige och tänker på våra konkurrensförutsättningar och att vi vågar vara lite själviska när vi kommer in i förhandlingarnas slutskede.

Jag tänker också på det här med miljö- och klimatåtgärder, skillnaderna mellan pelarna och hur mycket vi tänker oss att flytta mellan pelarna. Tänker vi oss att vårt förslag är att flytta en väldigt stor del från pelare 1 till pelare 2, eller tänker vi oss att vi hittar någon EU-gemensam linje? Hur kommer vi att driva detta? Vad jag förstår finns det en stor EU-linje för att behålla mycket på den produktionskopplade sidan, pelare 1. Vi har varit mer för att flytta till pelare 2. Finns det några procentsatser för hur vi tänker där?

Anf. 41 JENS HOLM (V):

Det är en lovvärd ambition att försöka reformera EU:s jordbrukspolitik och inte minst att göra den mer hållbar. Det är inte så lätt, men det har gjorts förut. Överlag tycker jag att den svenska positionen drar åt rätt håll.

Jag har två konkreta frågor.

Det sas att Sverige verkar för att de produktionskopplade stöden ska minska. Det är helt rätt. Visst verkar ni i den svenska positionen för att de ska fasas ut helt och hållet så att vi inte ger bidrag för ökad produktion,

som kanske skapar överskott och annat? Det vore bra med ett förtydligande.

Jag har också en fråga om öronmärkningen av miljö- och klimatåtgärder. Ni vill se en större sådan öronmärkning, och det är bra. Men hur stor ska den vara? Har ni en målsättning där?

Anf. 42 JOHN WIDEGREN (M):

Kort bara om detta med produktionskopplade stöd. Det finns ett produktionskopplat stöd som är väldigt viktigt för Sverige, nämligen nötkreatursstödet i pelare 1. Jag skulle säga att det är ett direkt hot mot den biologiska mångfalden om man tar bort det stödet i dag. Minskning av antalet betesdjur i Sverige är det största hot vi har mot biologisk mångfald. Jag tror att detta är ett stöd som vi ska kämpa för att kunna ha kvar som kopplat.

Anf. 43 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Vi kan börja med frågan om öronmärkning av klimat- och miljöåtgärder mellan pelare 1 och pelare 2. Det finns ett skäl till att det i dag inte går att nämna några exakta procentsatser, nämligen att situationen är rätt komplex, framför allt när det gäller pelare 1.

Det pågår en diskussion som handlar om kvalitet och om vad som egentligen är en miljö- och klimatåtgärd. Frågar man medlemsländerna kan det vara olika saker. Sådant som för Sverige inte alls är en miljö- och klimatåtgärd kan för andra länder vara en helt naturlig sådan. Skulle man sätta en procentsats skulle den alltså kunna bli ambitiös för pelare 1, men ihållig ur ett svenskt perspektiv. Det är detta som i hög grad diskuteras just nu.

Vår ingång i detta är att vi simulerar alla olika tänkbara utfall för pelare 1 och pelare 2, beroende på hur man definierar vad som är en miljö- och klimatåtgärd i pelare 1. När vi gör detta ser vi, oavsett hur vi räknar, vilket vi gör på en mängd olika sätt, att Sverige, nästan hur vi än gör, kommer att klara målsättningarna. Det kommer alltså inte för svensk del att handla om att höja ambitionerna utan om att få med sig de länder i Europa som i dag inte gör tillräckligt. Det är detta vi sitter och räknar på.

Beroende på hur detta definitionsarbete går kommer vi sedan i slutändan att sätta ned foten. Ska vi köra gemensamt för pelare 1 och 2, eller ska vi driva separata procentsatser för pelare 1 och pelare 2? Vi kommer att göra valet utifrån hur vi kan öka ambitionen för de länder som i dag är sämst så att vi kan höja standarden i hela EU. Jag kan därför inte i dag ge ett exakt svar om procentsatser.

När det gäller innehållsförteckning på vinflaskor och socker uppfattar jag det som att detta är en frivillig märkning som kommer att kunna göras; den blir alltså inte obligatorisk. Men jag kan inte ge någon detaljerad information om hur det kommer att bli på detta möte. Vi får återkomma med de detaljerna.

När det gäller det som John var inne på, att vara självisk i förhandlingarna, är det viktigt att understryka att vi på detta möte jobbar med saker som är viktiga för det slutgiltiga utfallet: genomförandemodell och, när det gäller framstegsrapporten, indikatorer och sådant som i slutändan i hög grad kommer att påverka hur vi kan utforma vår strategiska plan och därmed i förlängningen hur väl pengarna används. Men själva

resursfrågan är en diskussion inom det stora arbetet med budgeten och MFF:en. Det tar vi inte upp på det här mötet, utan man får i separat ordning ta upp hur det i slutändan är med storleken på resurserna till CAP.

Apropå Jens men också Johns fråga om olika typer av stöd är hela tanken när man nu jobbar med pelare 1 och 2 och ska ta fram strategiska planer att skapa flexibilitet för medlemsstaterna att ha resurseffektiva strategiska planer. Här lämnar man också, om nu detta går igenom i slutändan, stort utrymme för medlemsstaterna att utforma detta själva. Då finns en möjlighet för oss att bestämma vad vi vill ha i pelare 1 och 2 och hur vi vill flytta däremellan.

Därför är det lite svårt att i detalj svara på hur det kommer att bli för Sverige. Men när det gäller de produktionskopplade stöden är Sveriges hållning att de ska fasas ut på sikt; detta är vi tydliga med. Samtidigt möter vi en verklighet i förhandlingarna där de andra medlemsstaterna inte alls är lika benägna att fasa ut dessa stöd. Det är detta vi försöker hantera. Vi har en långsiktig ambition men ser samtidigt att vi nu får göra vad vi kan i förhandlingarna.

När det gäller de svenska produktionskopplade stöden gäller samma sak. Även dessa ska fasas ut på sikt. Jag tror inte att någon önskar en situation där man abrupt fasar ut ett stöd som finns i dag, men vi bör ha en långsiktig plan för hur det ska gå till.

Anf. 44 STAFFAN EKLÖF (SD):

Fru ordförande! Tack för föredragningen, statssekreteraren!

Jag var egentligen rätt nöjd med diskussionerna i MJU, men jag tänkte i alla fall fråga hur status nu är när det gäller förutsättningarna för att ge betessöd, det vill säga möjligheterna att ersätta lantbrukare för åtgärder på djurvälfsområdet även i de fall där dessa åtgärder kan vara en del av nationell lagstiftning. Har status ändrats sedan förra gången? Är vi närmare att lyckas med detta?

Anf. 45 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Svaret på den frågan är att saker och ting inte har ändrats i de diskussioner som förs. Vi är relativt ensamma i vår position gällande djurvelfärd. Det som kommer att hända är att förslaget kommer att diskuteras med parlamentet. För att vara krass tror jag att det, om det ska till en förändring, kommer att vara i de förhandlingarna det möjligen kan bli skillnad, inte i de förhandlingar vi bedriver just nu. Det är min bedömning i dagsläget.

Anf. 46 MARIA GARDFJELL (MP):

Jag vill bara från Miljöpartiets sida kommentera detta med klimat- och miljöåtgärder i jordbruket. Jag vill inte tolka statssekreteraren fel, men jag tycker definitivt att vi behöver höja ambitionerna för miljö- och klimatarbetet överlag, även inom jordbruket i Sverige. Jag hoppas verkligen att den nya CAP:en kan bli en hävstång för möjligheterna till detta, inte minst när det gäller kolbindning i marken och hela det stora omställningsarbete som behövs för att få ett fossilfritt jordbruk.

Anf. 47 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Jag kan förtydliga: Min kommentar rörde inte den svenska strategiska planen och vad vi avser att göra i den utan hur vi bedriver förhandlingarna i EU och vilken ingång vi har där.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till Övriga frågor, om det finns något att säga där.

Anf. 49 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Den informationen har gått ut skriftligt, men jag är förstås beredd att svara på frågor.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den informationen och säger tack för i dag!

§ 1 Val av andre vice ordförande

.....	1
-------	---

§ 2 Miljö

.....	2
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 2 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON	2
Anf. 7 MARTIN KINNUNEN (SD).....	3
Anf. 8 Statssekreterare EVA SVEDLING	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 10 JENS HOLM (V)	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 12 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 14 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 16 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 18 Statssekreterare GUNVOR G ERICSON	5

§ 3 Jordbruk och fiske

.....	6
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 20 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	6
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 22 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	6
Anf. 23 JOHN WIDEGREN (M).....	7
Anf. 24 JENS HOLM (V)	8
Anf. 25 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	8
Anf. 26 Kanslirådet BJÖRN ÅSGÅRD	8
Anf. 27 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	8
Anf. 28 JENS HOLM (V)	9
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 30 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	9
Anf. 31 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD).....	10
Anf. 32 ANNIKA QARLSSON (C).....	11
Anf. 33 JENS HOLM (V)	11
Anf. 34 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	11
Anf. 35 JENS HOLM (V)	12
Anf. 36 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 38 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	12
Anf. 39 ANNIKA QARLSSON (C).....	13
Anf. 40 JOHN WIDEGREN (M)	13
Anf. 41 JENS HOLM (V)	13
Anf. 42 JOHN WIDEGREN (M)	14

2019/20:18
13 december

Anf. 43	Statssekreterare PER CALLENBERG.....	14
Anf. 44	STAFFAN EKLÖF (SD)	15
Anf. 45	Statssekreterare PER CALLENBERG.....	15
Anf. 46	MARIA GARDFJELL (MP).....	15
Anf. 47	Statssekreterare PER CALLENBERG.....	15
Anf. 48	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 49	Statssekreterare PER CALLENBERG.....	16
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	16